

Nobilissime & Strenuissime Vir,

ORGANUM tuum non modo aures, sed etiam mentem mihi commovit; & efficaciam suam, ac arcanam potentiam illam, quæ non tam in aures, quam in ipsum animum, veluti machina quædam in hunc unum fabricata, agit, per memet ipsum mihi probavit; & tanquam turbine spiritus sui me in sententiam tuam abripuit. Merito instrumentum hoc *κατ' ξόχῳ* ita dicitur: non modò quod omnium Musicorum instrumentorum hoc plenissimum, atque ita consummatisimum est; verum etiam quod quodam modo, licet *κατεχησικῷ* vocari potest Organum interiorum & nobiliorum animæ sensuum

suum, nempe spirituum, quorum
extiores famuli sunt; quibus ta-
men suum cuique Organum est.
quis enim, cui Organa illa & mens
integra, ~~καρδιαν~~ opificii hujus, cum
 numeros & modos suos à te ac-
cepit, non sentiat? Ut duæ partes
animæ, postquam ea primorum
parentum labe imbuta est, sic
etiam duplices ejus affectus sta-
tuuntur. Harmonia autem viva
imago, vel potius ipsarum specie-
rum illius defluxus & διπλός est;
duplex itaq; & hujus facultas. una
~~πλογική~~, altera ~~πλογον~~ movet. Nu-
meri, & eorum proportiones, par-
tes illius, & quasi spiritus ipsi sunt;
prout eos intenderis, vel remise-
ris, hanc vel illam partem animæ
afficiunt, & vel ideas virtutum vel
vitiorum ei infundunt. Hinc illa
modo-

mōdōrum variētas manavit; quo-
rum alii masculi, alii effēminati.
Quod benē à te obſervatum eſt.
Omnes enim tonos, & modulatio-
nes quāe mentem non excitant &
erigunt, ad diuinum cultum, &
ipsam Numinis aulam ac ſedem,
tanquam impietatem è templo
ejus pellis; & quaſi è civitate ipta
in exilium agis. Nec quidem con-
tentus es nudo canore, etiam ſi re-
tus, & virtutis ille modus ſit, niſi
manet ab ipſo corde, in Dei laudes
commoto, reſerato, & diſfuſo.
Quod cum conjuſtum & peni-
tus permifitum eſt cum cantu ab eo
non diſſono, quī fieri poſteſt, ut ta-
lis non gratus ſit Deo, in cuius glo-
riam conceptus, formatus, & à
quo ipſo canentis menti infuſus
eſt? **Q**uod concenterus ille non ho-
minis

65

minis opus est, quis dubitet? Quis
eum ab essentia animæ nostræ,
quin etiam à magna illa universi
anima, segregare possit? nisi quis
velit à cultu divino arcere τὸ ὑπερένν
€ψάλτῳ: quod nobis utroque sacra-
rum literarum codice tam religio-
sè commendatur, & sic ipsum Dei
cultum tollere. Ecquod in sacra
scriptura opus excellentius est Psal-
mis prophetarum principis? quod
mihi non tam videtur ἡ απόλεσμα
quam ipsum € τὸ πεῦμα, & unus-
cujusque legentis animæ quod-
dam speculum vel verius anima
ipsa. Sed quid opus est ista com-
memorare ei, à quo ista didiceris
ipse? Concludo ergo tecum, illum
Organi usum, qui à te instituitur,
non tantum in Dei honore & cele-
bratione tolerabilem & licitum,

E   sed

sed omnino necessarium & adhibendum esse, tanquam vocem humanam imbecillem nimis ad impetum animi in laudes Dei assequendum & exprimendum : humanissime te obsecrans ne sentias, his me tua velle pro meis ostentare ; sed sincerè testari me tecum sentire, & ingenuè fateri me plurimum in hac doctrina per elegan-
tissimum scriptum tuum profecisse ; tum præ cursore versiculo isto,
qui præ festinatione crūs fregerat,
promptum discendi animum tibi declarasse. Vale , & vince cum Imperatore & exercitu nostro.
Hagæ-Comit. prid. Idus Quint.
cl̄o Iō c xli.

Tibi devotissimus

I. FORESTVS.